

opusdei.org

Snaga kvasca

„Kada nastojimo posvetiti naše zvanje, našu obiteljsku situaciju i druge svakodnevne dužnosti, ne posvećujemo samo izoliranu nit već cjelokupno društveno tkanje.“ Novi članak u nizu o radu.

19.12.2015.

Društvo jest poput tkanine satkane od ljudskih odnosa. Rad, obitelj i druge svakidašnje okolnosti stvaraju mrežu ljudskih veza po kojima naš život postaje „isprepleten“**[1]** sa životima mnogih drugih ljudi. Stoga

kada nastojimo posvetiti naše zvanje, našu obiteljsku situaciju i druge svakodnevne dužnosti, ne posvećujemo samo izoliranu nit već cjelokupno društveno tkanje.

Ova posvećujuća učinkovitost čini kršćane djelotvornim kvascem za obnavljanje reda u svijetu, kako bi on bolje mogao odražavati ljubav s kojom je stvoren. Kada je milosrđe prisutno u nekoj ljudskoj aktivnosti, tu je manje prostora za sebičnost, prvenstveni čimbenik nereda u ljudskom srcu, u našim odnosima s drugima, te s Božjim stvorenjem. Stoga, nositelji Ljubavi Očeve usred svijeta, vjernici laici „pozvani su od Boga da kao kvasac, vršenjem svojih dužnosti i vođeni duhom Evanđelja, rade na posvećenju svijeta iznutra.“**[2]**

Preobražujuća snaga ovog kršćanskog kvasca u poslu u velikoj mjeri ovisi o svačijem naporu za

postizanjem odgovarajuće spremnosti. Ovaj napor ne bi smio biti ograničen samo na određeno znanje, bilo tehničko bilo intelektualno, koje zahtijeva određeni posao ili zvanje. Drugi vidovi koji su neophodni za postizanje istinski ljudske i kršćanske „sposobnosti“ imaju izravan utjecan na radno mjesto i društvene odnose, čineći naš posao istinskom sjetvom kršćanskog milosrđa: način na koji slušamo, razumijemo, slažemo se s drugima, opraštamo i tražimo oprost, smiješimo se.

Biti u svijetu, a ne biti svjetovan

Kršćani pozvani na traženje svetosti u svome radu trebaju biti *u svijetu*, ali bez da budu *svjetovni*. Oni nastoje biti uspješni u životu, ali ne smatraju to vrhovnim dobrom. Oni su realistični u prepoznavanju prisutnosti zla u svijetu, ali ne bivaju

obeshrabreni kada se s njim susretnu. Radije, nastoje ga ispraviti i trude se s više napora pročistiti svijet od grijeha. „Nikada vam ne smije ponestati zanosa, bilo u poslu ili u vašim naporima u izgradnji svjetovnog grada. Ali u isto vrijeme, kao Kristovi učenici koji *razapeše tijelo sa strastima i požudama* (Gal 5, 24), nastojite očuvati svijest o grijehu i o potrebi za velikodušnom zadovoljštinom, dok ste suočeni s lažnim optimizmom onih koji kao, *neprijatelji križa Kristova* (Fil 3, 18), gledaju sve kroz okvir napretka i ljudskog napora.“**[3]**

Biti u svijetu, u pozitivnom smislu, potiče nas „da imamo kontemplativnu dušu usred svih ljudskih aktivnosti ... čineći ovaj cilj stvarnošću: što smo više usred svijeta, to više moramo biti Božji.“**[4]** Ova težnja, daleko od toga da nas sputava pred teškoćama unutar naših okruženja, potiče nas na veću

odvažnost, plod snažnije i stalne prisutnosti Božje. Zato jer smo *u svijetu* i također u Bogu, ne možemo se isključiti iz svijeta oko sebe:

„kršćaninu nije dopušteno napustiti vlastitu zadaću u svijetu, kao što se ni duša ne može svojevóljno odvojiti od tijela.“**[5]** Sv. Josemaría definira zadatak kršćanskih građana kada nam govori: „Tvoj zadatak kršćanina jest pomoći da Kristova ljubav i sloboda predsjedaju svim vidovima modernog života: kulturi i ekonomiji, radu i odmoru, obiteljskom životu i društvenim odnosima.“**[6]**

Važno očitovanje kršćanskog duha, a također i uistinu ljudskoga, jest prepoznati da se punina ljudske sreće može naći samo u zajedništvu s Bogom, a ne u posjedovanju zemaljskih dobara. To je uistinu sušta suprotnost onome *biti svjetovan*. Svjetovna osoba polaže cijelo svoje srce u dobra ovoga svijeta, bez uzimanja u obzir da su

ona namijenjena za dovesti nas k Stvoritelju. Ponekad se može dogoditi da nam, prilikom susreta s osobama udaljenim od Boga koje su naizgled pronašle sreću u posjedovanju materijalnih dobara koje žele, dođe pomisao kako zajedništvo s Bogom nije jedini izvor potpune radosti. Ali ne smijemo se dati zavarati. Njihova sreća jest nestabilna, površna i nikada slobodna od tjeskobe. Ti bi ljudi bili neusporedivo sretniji, kako na ovom svijetu tako i u potpunosti na nebu, da su blizu Bogu i da su uredili primjenu tih stvari da budu njemu na slavu. Njihova sreća prestala bi biti krhka, izložena svim životnim okolnostima, i oslobodili bi se svoga straha – straha koji im oduzima mir – da bi mogli izgubiti svoje materijalno blago. Niti bi ih stvarnost patnje i smrti plašila.

Blaženstva iz Propovijedi na gori uče nas da se punina sreće, istinsko blaženstvo, nikada ne može naći

među dobrima ovoga svijeta: *Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko! Blago ožalošćenima: oni će se utješiti. Blago krotkima... gladnima i žednima pravednosti... progonjenima zbog pravednosti...*[7] Sv. Josemaría je bivao žalostan kada bi primjetio da su duše često prevarene: „Čovjek sluša o oslobođenju koje nije Krist. Kristov nauk, njegova Propovijed na gori, ona blaženstva koja su pjesma božanske ljubavi, u potpunosti su zanemarena. Jedina stvar koja se traži jest zemaljska sreća koju nije moguće postići na ovom svijetu.“[8]

Ipak, riječi našeg Gospodina ne opravdavaju posjedovanje negativnog pogleda na zemaljska dobra, kao da su zla ili pak prepreka u dostizanju neba. Ona nisu prepreka već sredstvo koje smo pozvani posvetiti. Isus nije od nas tražio da ih odbacimo. On je rekao da *jedno je potrebno*[9] za svetost i

sreću: ljubiti Boga. Tkogod pati ili oskudijeva u ovim dobrima trebao bi shvatiti ne samo da se punina sreće može naći samo u raj, već i da su u ovom životu „blagoslovljeni.“ U njemu mogu uživati predokus sreće na nebu jer patnja, i općenito nedostatak materijalnih sredstava, imaju otkupljujuću vrijednost ako ih se prihvaća iz ljubavi prema Volji našeg Boga Oca koji sve uređuje za naše dobro.[10]

Tražiti materijalno blagostanje za ljude oko nas je Bogu vrlo ugodno. To je divan način za ispuniti vremenite stvarnosti ljubavlju i savršeno je usklađeno s osobnim stavom nenavezanosti kojem nas Gospodin uči. Primjer ovoga može se naći u kući: Kao što je sv. Josemaría rekao: „Majka obitelji nastoji osigurati da u njezinom domu postoji razina blagostanja, razina koja je usklađena s obiteljskom situacijom, ali bez zaboravljanja potrebitih. Tako da

među troškovima vašeg doma, trebate odvojiti sa strane određeni postotak koji ovisi o vašoj velikodušnosti i onoj vašeg muža, za pomoći onima koji nemaju ništa. Je li se slažete?

„Kada ste zabrinute za materijalno blagostanje svoga muža, svoje djece, vlastito, ne vrijeđate Boga. Jer imate dužnost sadržanu u bračnom pozivu za pokušati svojoj obitelji osigurati ugodan život u vlastitom domu.

Majka obitelji koja ne bi vodila brigu o blagostanju svoje obitelji i materijalnim stvarima u domu, ne bi bila Isusu po volji.“[11]

Laikalni mentalitet, sa svećeničkom dušom

Dijete Božje mora imati „svećeničku dušu“ jer su on ili ona učinjeni dionicima u Kristovom svećeništvu kako bi suotkupljivali s njim. Za vjernike Opusa Dei, koji su pozvani

tražiti svetost usred svijeta, ova karakteristika nalazi se intrinzično povezana s „laikalnim mentalitetom“ koji vodi k sposobnom izvršavanju vlastitih radnih i svakodnevnih dužnosti, u skladu s njihovim unutarnjim zakonima, a prema Božjoj volji.[12]

Unutar temeljnog okvira normi profesionalnog morala (kojih se treba pažljivo držati kao nužnog preduvjeta za posvećenje vlastitog rada), postoji mnogo načina za izvršavanje ljudskih zadataka u skladu s Božjom voljom. Unutar zakona sadržanih u svakoj aktivnosti, i u široj perspektivi koju otvara kršćanski moral, postoje mnogo različitih mogućnosti, od kojih svaka može biti posvećena. Svaka osoba slobodna je s osobnom odgovornošću birati između ovih mogućnosti, uz uvažavanje slobode drugih. Ova neotuđiva sloboda čini sudjelovanje svake osobe u

društvenom životu – kod kuće, na poslu, u suživotu s drugima – jedinstvenim i neponovljivim, kao što je neponovljiv i odgovor svake duše na Božju ljubav. Ne smijemo obitelji ljudi uskratiti ispravnu primjenu naše slobode, izvor inicijativa u službi drugima na Božju slavu. Utemeljitelj nas je učio da je ova karakteristika nužna za duh Opusa Dei. „Sloboda, djeco moja, sloboda, koja je ključ laikalnog mentaliteta kojeg svi u Opusu Dei imamo.“**[13]**

Svećenička duša i laikalni mentalitet dva su nerazdvojiva vida na putu k svetosti kojeg je sveti Josemaría naučavao. „Moramo uvijek i u svemu imati – i svećenici i laici – istinski svećeničku dušu i potpuno laikalni mentalitet, kako bi mogli razumjeti i primjenjivati u našem osobnom životu slobodu koju uživamo u okviru Crkve i vremenitih stvarnosti, smatrajući se istovremeno

građanima Božjeg grada (usp. *Ef* 2, 19) i grada ljudi.“[14]

Potrebno nam je ovo jedinstvo u našem vlastitom životu kako bi bili kvasac kršćanskog duha u društvu, da naš profesionalni rad, izvršen s laikalnim mentalitetom, bude prožet svećeničkom dušom.

Jasan znak ovog jedinstva jest stavljanje našeg dijaloga s Bogom - pobožnosti - na prvo mjesto, očitovano u izvršavanju dnevnog plana duhovnog života. Trebamo njegovati Ljubav kao vitalni impuls u našem životu jer je nemoguće istinski raditi za Boga bez stalnog produbljivanja našeg nutarnjeg života. Sv. Josemaría je inzistirao: „Kada ne bi imali nutarnji život a dali bi se na posao, umjesto da ga posvetimo, moglo bi se dogoditi što se događa željezu kada se užareno uroni u hladnu vodu: izgubi svoju toplinu i ohladi se. Trebate

posjedovati vatru koja dolazi iznutra, koja se ne gasi i koja pali sve čega se dodirne. Zbog toga sam rekao da ne želim nikakav posao, nikakav pothvat, ako se u njemu moja djeca ne poboljšavaju. Učinkovitost i vrijednost rada mjerim po stupnju svetosti kojeg steknu instrumenti koji ga izvršavaju. “

„S istim inzistiranjem s kojim sam vas prije pozvao da radite, i da radite dobro, bez straha od umaranja, sada vas pozivam da imate nutarnji život. Neću se nikada umoriti ovo ponavljati: naše norme pobožnosti, naša molitva, su na prvom mjestu. Bez asketske borbe naš život ne bi vrijedio ništa; bili bismo neučinkoviti, ovce bez pastira, slijepci koji vode slijepce (usp. *Mt 9, 36; 15, 4*).“**[15]**

Da kvasac ne bi izgubio svoju učinkovitost, potrebna mu je Božja snaga. Bog je taj koji preobražava.

Samo kada ostajemo sjedinjeni s njim smo uistinu kvasac svetosti. Inače ćemo biti prisutni u društvenoj masi bez da doprinesemo ništa od onoga što se očekuje od kvasca. Napor uložen u brigu o dnevnom planu duhovnog života urodit će čudom Božjeg preobražujućeg djelovanja: prvo u nama samima, budući da je ovaj plan put k jedinstvu s njim, a zatim, kao posljedica, u drugima, u čitavom društvu.

Javier Lopez

[1] Usp. II. vatikanski sabor, Dogm. konst. *Lumen gentium*, br. 31, i sv. Ivan Pavao II, Apost. pob. *Christifideles laici*, 30. prosinca 1988., br. 15.

[2] II. vatikanski sabor, Dogm. konst. *Lumen gentium*, br. 31.

[3] Sv. Josemaría, *Pismo*, 1. siječnja 1959., br. 19.

[4] Sv. Josemaría, *Kovačnica*, br. 740.

[5] *Epistola ad Diognetum*, 6.

[6] Sv. Josemaría, *Brazda*, br. 302.

[7] Mt 5, 3ff

[8] Sv. Josemaría, Bilješke zapisane tijekom razmatranja, 25. prosinca 1972.

[9] Lk 10, 42.

[10] Usp. Rim 8, 28.

[11] Sv. Josemaría, Bilješke zapisane tijekom druženja, Caracas, 9. veljače 1975.

[12] Usp. II. vatikanski sabor, Past. konst. *Gaudium et spes*, br. 36.

[13] Sv. Josemaría, *Pismo*, 29. rujna 1957., br. 55.

[14] Sv. Josemaría, *Pismo*, 2. veljače 1945., br. 1.

[15] Sv. Josemaría, *Pismo*, 15. listopada 1945., br. 20-21.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/snaga-kvasca/](https://opusdei.org/hr-hr/article/snaga-kvasca/) (8.04.2026.)